

UCHWAŁA XXXIII ZJAZDU ZHP WPROWADZAJĄCA ZMIANY DO STATUTU ZHP

§ 1

1. Zmiany w Statucie ZHP odnoszące się do nabycia osobowości prawnej przez chorągwie wchodzi w życie w trybie i terminach określonych w niniejszej uchwale.
2. Pozostałe zmiany w Statucie ZHP wchodzi w życie z dniem uchwalenia, za wyjątkiem § 49 ust. 2 pkt 1, który wchodzi w życie z dniem 1.05.2006.
3. Sporządzenie i złożenie wniosku o dokonanie wpisu do KRS ciąży na Głównej Kwaterze ZHP.

§ 2

Postanowienia Statutu ZHP dotyczące osobowości prawnej chorągwi powinny być wprowadzane w życie do końca roku 2006 w następującym trybie:

- 1) w terminie luty–kwiecień 2006 r. odbędą się zbiórki wyborcze lub zjazdy sprawozdawcze w hufcach celem wyboru delegatów na zjazd chorągwi, Ordynację wyborczą ZHP uchwała Rada Naczelna do 31 stycznia 2006 r.,
- 2) w terminie kwiecień–październik 2006 r. odbędą się zjazdy zwykłe chorągwi, zjazdy dokonują wyboru władz chorągwi,
- 3) władze wybrane na zjazdach zwykłych chorągwi dokonają rejestracji chorągwi jako jednostki terenowej ZHP posiadającej osobowość prawną,
- 4) Główna Kwatera sporządzi wzór wniosku chorągwi o wpis do KRS i instrukcję postępowania w tej sprawie,
- 5) do momentu rejestracji osobowości prawnej chorągwi jako osoby prawnej w zakresie zarządzania majątkiem ZHP obowiązują dotychczasowe przepisy dotyczące majątku ZHP (§ 67, § 69, § 70 Statutu ZHP uchwalonego przez XXXII Zjazd ZHP),
- 6) majątek ZHP znajdujący się w posiadaniu chorągwi staje się majątkiem chorągwi w dniu nabycia przez nią osobowości prawnej z uwzględnieniem postanowień § 3.

§ 3

1. Główna Kwatera ZHP, w wykonaniu uchwały Zjazdu, przekazuje protokolarnie komendzie chorągwi – po jej zarejestrowaniu – wszystkie składniki majątkowe będące w dniu przekazania w jej władaniu, w tym hufców i innych jednostek organizacyjnych, oraz związane z tymi aktywami pasywa, z uwzględnieniem wszystkich wymogów prawa (np. przekazanie nieruchomości w formie aktu notarialnego, przejęcie zobowiązań za zgodą wierzyciela).

2. Za przekazanie chorągwi składników majątkowych odpowiedzialni są Naczelnik i Skarbnik ZHP.
3. Jeśli wierzyciel nie wyrazi zgody na przekazanie zobowiązania chorągwi, odpowiedzialność za to zobowiązanie w dalszym ciągu będzie obciążać GK ZHP i powinno ono być odpowiednio zabezpieczone. Po przekazaniu majątku do chorągwi, GK ZHP musi mieć zdolność regulowania swoich zobowiązań, zdolność kontraktową i kredytową oraz możliwość regulowania nieprzekazanych zobowiązań chorągwi.

§ 4

Główna Kwatera ZHP:

1. odpowiada za dostosowanie wszystkich wewnętrznych przepisów ZHP dotyczących działalności finansowo-gospodarczej i przygotowanie nowych rozwiązań prawnych do czasu zarejestrowania pierwszej chorągwi,
2. zobowiązana jest do wprowadzenia uregulowań przejściowych dotyczących wywiązywania się przez ZHP z praw i obowiązków jako organizacji pożytku publicznego do czasu zarejestrowania wszystkich chorągwi i uzyskania przez nie statusu organizacji pożytku publicznego.

§ 5

W pozostałym zakresie Rada Naczelna, CKR, NSH i Główna Kwatera ZHP do 30 czerwca 2006 r. dostosują przepisy będące w ich kompetencji do nowych rozwiązań Statutu.

§ 6

1. W związku z wyborem nowych władz chorągwi przed zakończeniem kadencji rozpoczętej w roku 2004 i w nawiązaniu do treści § 37 ust. 5 Statutu ZHP, kadencji tej nie traktuje się jako pełnej, pod warunkiem odbycia zjazdu chorągwi do końca 2006 r.
2. Kadencja rozpoczęta w roku 2006 jest kadencją kolejną dla osób, które pełniły funkcję komendanta chorągwi nieprzerwanie od 2000 r.

§ 7

Władze Naczelne ZHP zobowiązane są w roku 2008 dokonać oceny wdrożenia i funkcjonowania przepisów dotyczących osobowości prawnej ZHP i chorągwi oraz przedstawić i skonsultować propozycje związane z ewentualną możliwością osobowości prawnej dla hufca przed Zjazdem ZHP w 2009 r.

STATUT ZWIĄZKU HARCERSTWA POLSKIEGO

ze zmianami przyjętymi przez XXXIII Zjazd ZHP
(tekst ujednolicony)

ROZDZIAŁ 1 Postanowienia ogólne

§ 1

1. Związek Harcerstwa Polskiego jest ogólnopolskim, patriotycznym stowarzyszeniem i prowadzi działalność pożytku publicznego.
2. Związek Harcerstwa Polskiego może używać skrótu ZHP.
3. ZHP posiada osobowość prawną. Osobowość prawną, posiadają także chorągwie jako terenowe jednostki organizacyjne.
4. ZHP działa na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, w wyjątkowych wypadkach ZHP może działać za granicą z ograniczeniami wynikającymi z § 15 ust. 4.
5. Siedzibą władz naczelnych ZHP jest miasto stołeczne Warszawa.
6. Postanowienia Statutu, w których mowa o harcerzu, harcerzu starszym, wędrowniku, członku starszym, instruktorsze, seniorze, stosuje się odpowiednio do harcerki, harcerki starszych, wędrowniczki, członkini starszej, instruktorki i seniorki.

ROZDZIAŁ 2

Charakter, cele i środki działania

§ 2

1. ZHP działa zgodnie z zasadami, celami i metodą wprowadzonymi przez założyciela skautingu Roberta Baden-Powella i rozwiniętymi przez Andrzeja Malakowskiego.
2. ZHP jest dobrowolnym stowarzyszeniem otwartym dla wszystkich bez względu na pochodzenie, rasę czy wyznanie.
3. ZHP jest stowarzyszeniem apolitycznym, niezależnym ideowo i organizacyjnie od partii, ruchów i organizacji o charakterze politycznym. Nie można wykorzystywać struktur ani symboli ZHP do prowadzenia działalności politycznej.
4. ZHP jest członkiem światowej rodziny skautowej zrzeszonej w Światowej Organizacji Ruchu Skautowego (WOSM), Światowym Stowarzyszeniu Przewodniczek i Skautek (WAGGS) i Międzynarodowym Bractwie Skautów i Przewodniczek (ISGF).

§ 3

1. Misją ZHP jest wychowywanie młodego człowieka, czyli wspieranie go we wszechstronnym rozwoju i kształtowaniu charakteru przez stawianie wyzwań.
2. ZHP wychowuje młodych ludzi na prawych, aktywnych i odpowiedzialnych obywateli w duchu wartości zawartych w Prawie Harcerskim.
3. Podstawą wychowania w ZHP są normy moralne, wywodzące się z uniwersalnych, kulturowych i etycznych wartości chrześcijaństwa. ZHP uznaje prawo każdego członka Związku do osobistego wyboru systemu wartości duchowych.
4. Za główne cele swojego działania ZHP uznaje:
 - 1) stwarzanie warunków do wszechstronnego, intelektualnego, społecznego, duchowego, emocjonalnego i fizycznego rozwoju człowieka,

- 2) nieskrepowane kształtowanie osobowości człowieka odpowiedzialnego, przy poszanowaniu jego prawa do wolności i godności, w tym wolności od wszelkich nacisków,
- 3) upowszechnianie i umacnianie w społeczeństwie przywiązania do wartości: wolności, prawdy, sprawiedliwości, demokracji, samorządności, równouprawnienia, tolerancji i przyjaźni,
- 4) stwarzanie warunków do nawiązywania i utrwalania silnych więzi międzyludzkich ponad podziałami rasowymi, narodowościowymi i wyznawczymi,
- 5) upowszechnianie wiedzy o świecie przyrody, przeciwstawianie się jego niszczeniu przez cywilizację, kształtowanie potrzeby kontaktu z nieskażoną przyrodą.

§ 4

Dla osiągnięcia swoich celów ZHP:

- 1) zrzesza swoich członków w podstawowych jednostkach organizacyjnych,
- 2) prowadzi działalność wychowawczą i oświatową wśród dzieci i młodzieży, prowadzi wśród nich całoroczną działalność oświatowo-wychowawczą, posługując się harcerskimi formami pracy,
- 3) wypowiada się w sprawach dzieci i młodzieży,
- 4) upowszechnia ideę wolontariatu oraz organizuje wolontariuszy do realizacji celów statutowych,
- 5) podejmuje zadania w zakresie pomocy społecznej, w tym także poprzez prowadzenie działalności charytatywnej i opiekuńczej,
- 6) prowadzi działania na rzecz osób niepełnosprawnych, a w szczególności rehabilitację i resocjalizację dzieci niepełnosprawnych, a także leczenie,
- 7) prowadzi działalność edukacyjną i kształceniową wśród osób dorosłych,
- 8) prowadzi kształcenie kadry instruktorskiej,
- 9) tworzy ośrodki oraz placówki oświatowo-wychowawcze, opiekuńczo-wychowawcze, naukowo-badawcze i kulturalne,
- 10) upowszechnia zasady wolności i praw człowieka oraz swobod obywatelskich, a także prowadzi działania wspomagające rozwój demokracji,
- 11) przyczynia się do budowania społeczeństwa obywatelskiego,
- 12) prowadzi działalność międzynarodową, w tym działalność na rzecz integracji europejskiej,
- 13) stwarza warunki do nawiązywania i utrwalania silnych więzi międzyludzkich ponad podziałami rasowymi, narodowościowymi i wyznawczymi,
- 14) upowszechnia i umacnia w społeczeństwie przywiązanie do wartości: wolności, prawdy, sprawiedliwości, demokracji, samorządności, równouprawnienia, tolerancji i przyjaźni,
- 15) upowszechnia wiedzę o świecie przyrody, przeciwstawia się jego niszczeniu przez cywilizację, kształtuje potrzeby kontaktu z nieskażoną przyrodą, organizuje przedsięwzięcia związane z ochroną środowiska naturalnego,
- 16) organizuje przedsięwzięcia związane z rozwojem zainteresowań i specjalności, działalnością

§ 80

1. W sprawach ze stosunku pracy w imieniu pracodawcy występuje odpowiednio komendant chorągwi albo Naczelnik ZHP.
2. W stosunku do Naczelnika ZHP w imieniu pracodawcy występuje Przewodniczący ZHP. W stosunku do komendanta chorągwi w imieniu pracodawcy występuje przewodniczący rady chorągwi.
3. Odpowiednio komendant chorągwi albo Naczelnik ZHP może udzielać pełnomocnictw w sprawach ze stosunku pracy, może też wyrazić zgodę na udzielenie dalszych pełnomocnictw przez osobę umocowaną z zastosowaniem § 79 ust. 3.

§ 81

1. ZHP i chorągwie mogą prowadzić działalność gospodarczą dla realizacji celów statutowych.
2. Sposób i zakres prowadzenia działalności gospodarczej i finansowej ZHP i chorągwi określają przepisy prawa oraz wewnętrzne regulaminy i instrukcje ZHP wydawane przez Główną Kwaterę ZHP.
3. Działalność gospodarcza i finansowa ZHP i chorągwi jest prowadzona na podstawie budżetu obejmującego rok kalendarzowy.

§ 82

W ramach działalności zabrania się:

- 1) udzielenia pożyczek lub zabezpieczania zobowiązań majątkiem ZHP w stosunku do członków ZHP lub pracowników oraz osób, z którymi członkowie ZHP lub pracownicy pozostają w związku małżeńskim albo w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej, pokrewieństwa lub powinowactwa w linii bocznej do drugiego stopnia albo

- 2) przekazywania majątku ZHP na rzecz członków ZHP lub pracowników oraz ich osób bliskich, na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich, w szczególności jeżeli przekazanie to następuje bezpłatnie lub na preferencyjnych warunkach,
- 3) wykorzystywania majątku na rzecz członków ZHP lub pracowników oraz ich osób bliskich na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich, chyba że to wykorzystanie bezpośrednio wynika z celów statutowych ZHP,
- 4) zakupu na szczególnych zasadach towarów lub usług od podmiotów, w których uczestniczą członkowie władz ZHP lub pracownicy oraz ich osób bliskich.

ROZDZIAŁ 11

Postanowienia końcowe

§ 83

1. Uchwałę w sprawie zmiany Statutu podejmuje Zjazd ZHP większością 2/3 głosów w obecności co najmniej połowy osób uczestniczących w zjeździe z głosem decydującym.
2. Uchwały w sprawie zmiany nazwy, połączenia z innym stowarzyszeniem, rozwiązania ZHP podejmuje Zjazd ZHP większością 2/3 głosów w obecności co najmniej 3/4 osób uczestniczących w zjeździe z głosem decydującym.

Załącznik nr 1 do Statutu ZHP

Tekst oraz zapis nutowy Hymnu ZHP

Tempo marsza

Załącznik nr 2
do Statutu ZHP

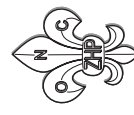
1. Krzyż Harcerski

2. Znaczek Zucha

3. Lilijka ZHP

2. Centralna Komisja Rewizyjna:
 - 1) czuwa nad zgodnością działania Naczelniczki ZHP, Głównej Kwatery ZHP, Rady Naczelnej ZHP ze Statutem ZHP i przepisami prawa,
 - 2) sprawuje kontrolę nad działalnością gospodarczą i finansową ZHP pod względem legalności, rzetelności, gospodarności i celowości, przedstawia właściwym władzom ZHP informacje, zalecenia i wnioski,
 - 3) corocznie przedkłada Radzie Naczelnej ZHP wniosek w sprawie absolutorium dla poszczególnych członków Głównej Kwatery,
 - 4) przedstawia Zjazdowi ZHP sprawozdanie ze swojej działalności oraz ocenę działalności Głównej Kwatery ZHP wraz z wnioskami w sprawie absolutorium dla poszczególnych członków Głównej Kwatery ZHP,
 - 5) stwierdza nieważność uchwał i decyzji Przewodniczącego ZHP, Naczelniczki ZHP, Głównej Kwatery ZHP i Rady Naczelnej ZHP.
 3. Centralna Komisja Rewizyjna może zlecać realizację zadań kontrolnych komisjom rewizyjnym chorągwi i hufców.
 4. Centralna Komisja Rewizyjna ZHP liczy co najmniej 9 członków.
 5. Centralna Komisja Rewizyjna ZHP uchwała regulamin pracy komisji rewizyjnych ZHP.
1. Naczelny Sąd Harcerski ZHP rozpatruje sprawy naruszenia Statutu, uchwał lub decyzji władz ZHP przez członków władz naczelnych ZHP i członków władz chorągwi oraz starszyzny, instruktorów z przydziałem służbowym do Głównej Kwatery ZHP i jednostek przez nią powołanych.
 2. Naczelny Sąd Harcerski jest sądem odwoławczym dla spraw rozpoznawanych w pierwszych instancjach przez Naczelny Sąd Harcerski, sądy harcerskie chorągwi oraz od decyzji Naczelniczki ZHP w zakresie utraty członkostwa instruktorów.
 3. Naczelny Sąd Harcerski dokonuje wykładni Statutu ZHP.
 4. Naczelny Sąd Harcerski liczy co najmniej 9 członków.
 5. Naczelny Sąd Harcerski uchwała regulamin sądów harcerskich, określający ustroj sądów harcerskich, ich szczegółowe kompetencje i tryb postępowania.
 6. Sądy harcerskie są niezawisłe w orzekaniu.
 7. Postępowanie przed sądami harcerskimi jest dwuinstancyjne.

ROZDZIAŁ 10

Majątek, gospodarka

§ 74

1. Majątek ZHP stanowią jego fundusze oraz prawa i składniki majątkowe. Majątek ZHP powstaje ze składek członkowskich, darowizn, zapisów i spadków, dochodów z własnej działalności, dochodów z majątku Związku, dochodów z ofiarności publicznej oraz dotacji i innych środków przekazanych na prowadzenie zadań i akcji zleconych przez organ publiczny oraz podmioty gospodarcze.

w zakresie kultury, kultury fizycznej i sportu oraz turystyki i krajoznawstwa.

17) inicjuje i realizuje programy profilaktyczne, antyalkoholowe i przeciwdziałające uzależnieniom,

Prawo Harcerskie:

- 18) działa na rzecz obrony narodowej i bezpieczeństwa państwa,
- 19) troszczy się o tradycje i dziedzictwo narodowe, kształtuje postawy patriotyczne,
- 20) działa na rzecz promocji zdrowego trybu życia oraz ochrony zdrowia,
- 21) dba o dobra kultury związane z historią harcerstwa, chroni je i udostępnia dla celów naukowych, badawczych i wychowawczych,
- 22) przygotowuje członków organizacji do aktywności na rynku pracy,
- 23) organizuje letni i zimowy wypoczynek w formach wyjazdowych i w miejscu zamieszkania, prowadzi działalność wydawniczą, radiową i internetową,
- 24) formacji ZHP realizuje swoje cele oraz prowadzi działalność wychowawczą opartą na metodzie harcerskiej także wśród osób niezeszarych w ZHP.

§ 5

1. Metoda harcerska to sposób działania oznaczający się:

- pozytywnością,
- indywidualnością,
- wzajemnością oddziaływań,
- dobrowolnością i świadomością celów,
- pośredniością,
- naturalnością,
- będącą jednocześnie systemem wspierania samorozwoju zachów, harcerzy i instruktorów przez:
 - Przyrzeczenie i Prawo,
 - uczenie w działaniu,
 - uczestnictwo w małych grupach,
 - stałe doskonalony i stymulujący program.

2. ZHP realizuje cele przez harcerski system wychowawczy rozumiany jako jednolity system wychowawczy, metody i programu, w którym istotną rolę odgrywa osobisty przykład instruktora.

3. Zasady harcerskiego wychowania to: służba, braterstwo, praca nad sobą.

4. Program działania powstaje samorzadnie w drużynach oraz w innych podstawowych jednostkach organizacyjnych ZHP.

§ 6

Wartości wychowawcze ZHP zawarte są w Obietnicy i Prawie Zucha, Przyrzeczeniu i Prawie Harcerskim oraz Zobowiązaniu Instruktorским.

Obietnica Zucha:

Obiecuje być dobrym zuchem, zawsze przestrzegać Prawa Zucha.

Prawo Zucha:

1. Zuch kocha Boga i Polskę.
2. Zuch jest dzielny.
3. Zuch mówi prawdę.
4. Zuch pamięta o swoich obowiązkach.
5. Wszystkimi jest z zuchem dobrze.
6. Zuch stara się być coraz lepszy.

Przyrzeczenie Harcerskie:

Mam szczerą wolę całym życiem pełnić służbę Bogu i Polsce, nieść chętną pomoc bliźnim i być posłusznym posłusznym Prawu Harcerskiemu.

Prawo Harcerskie:

1. Harcerz sumiennie spełnia swoje obowiązki wynikające z Przyrzeczenia Harcerskiego.
2. Na słowie harcerza polegaj jak na Zawiszy.
3. Harcerz jest pozytywny i niesie pomoc bliźnim.
4. Harcerz w każdym widzi bliźniego, a za brata uważa każdego innego harcerza.
5. Harcerz postępuje po rycersku.
6. Harcerz miluje przyrodę i stara się ją poznać.
7. Harcerz jest karny i posłuszny rodzicom i wszystkim swoim przełożonym.
8. Harcerz jest zawsze pogodny.
9. Harcerz jest oszczędny i ofiarny.
10. Harcerz jest czysty w myśli, w mowie i uczynkach; nie pali tytoniu i nie pije napojów alkoholowych.

Zobowiązanie Instruktorские:

Przyjmując obowiązki instruktora/instruktoricy Związku Harcerskiego. Jestem świadoma/świadomy odpowiedzialności harcerskiego wychowawcy i opiekuna. Będę dbać o dobre imię harcerstwa, przestrzegając Statutu ZHP, pracować nad sobą, pogłębiać swoją wiedzę i umiejętności. Wychowam swego następcę. Powierzony przez Związek Harcerstwa Polskiego służby nie opuszczę samowolnie.

§ 7

1. ZHP współpracuje z organami władzy publicznej, administracji rządowej i samorządowej, placówkami oświaty i wychowania, Wojskiem Polskim oraz innymi służbami mundurowymi, Kościołami katolickimi i innymi kościołami oraz związkami wyznanowymi, a także z organizacjami społecznymi i podmiotami, których cele i działalność nie są sprzeczne z celami ZHP.

2. ZHP korzysta ze wsparcia rodziców i pomocy rządu przy realizacji harcerstwa.

3. Zasady działania ruchu przyjaciół harcerstwa określają:

- ZHP utrzymuje kontakty z dziećmi i młodzieżą polską oraz Polakami mieszkającymi poza granicami kraju.
- ZHP współpracuje z organizacjami skautowymi zrzeszonymi w WOSM, WAGGGS i ISGF.
- ZHP może współpracować także z innymi organizacjami, zwłaszcza dziecięcymi i młodzieżowymi w innych państwach oraz z organizacjami międzynarodowymi, których cele i działalność nie są sprzeczne z celami ZHP.

§ 8

1. ZHP utrzymuje kontakty z dziećmi i młodzieżą polską oraz Polakami mieszkającymi poza granicami kraju.

2. ZHP współpracuje z organizacjami skautowymi zrzeszonymi w WOSM, WAGGGS i ISGF.

3. ZHP może współpracować także z innymi organizacjami, zwłaszcza dziecięcymi i młodzieżowymi w innych państwach oraz z organizacjami międzynarodowymi, których cele i działalność nie są sprzeczne z celami ZHP.

ROZDZIAŁ 3

Hymn, odznaki, symbole, mundury organizacyjne

§ 9

1. Hymnem ZHP jest pierwsza zwrotka wraz z refrenem pieśni „Wszystko, co nasze, Polsce oddamy”.

2. Tekst oraz zapis nutowy Hymnu ZHP stanowią załącznik nr 1 do Statutu ZHP.

§ 10

1. Odnakami organizacyjnymi ZHP są:

1) dla duchów – Znaczek Zucha przedstawiający głowę białego orła i żółtą tarczę wschodzącego słońca na niebieskim tle; podstawa odznaki jest czerwony prostokąt z napisem „ZUCH”;

2) dla pozostałych członków zwyczajnych ZHP, którzy złożyli Przyrzeczenie Harcerskie – tradycyjny Krzyż Harcerski, wzorowany na orle rze Virtu Militari, z lilijką w środku i wierzchem z liści dębowych i laurowych, wplecionym w ramiona, oraz napisem „CZUWA”;

2. Tradycyjnym znakiem ZHP jest harcerska lilijka z inicjałami hasła filaretów: Ojczyzna, Nauka, Cnota, oraz inicjałami ZHP na przewiązce.

3. Odnakami, przynależności członków ZHP do WOSM, WAGGS i ISGF są noszone na mundurowe symbole tych organizacji.

4. Wzór Znaczkę Zucha, Krzyża Harcerskiego i lilijki stanowi załącznik nr 2 do Statutu ZHP.

5. Wzory innych odznak, oznaczeń organizacyjnych i symboli ZHP oraz sposób ich używania określa Główna Kwatera ZHP.

§ 11

1. ZHP posiada sztandar i banderę.

2. Prawo posiadania sztandaru przysługuje także chorągwiom, hufcom, szczegółom, związkom drużyn oraz podstawowym jednostkom organizacyjnym ZHP.

3. Wzory sztandarów i zasady ich przynależności oraz wzor bandery i prawo jej posiadania określa Główna Kwatera ZHP.

§ 12

1. Podstawowym ubiorem organizacyjnym członków zwyczajnych ZHP jest mundur.

2. Wzory mundurów i innych strojów organizacyjnych oraz sposoby ich używania określa Główna Kwatera ZHP.

§ 13

Jednostki organizacyjne ZHP mogą posiadać nazwy i imiona. Zasady i tryb przyjmowania nazw i imion określa Główna Kwatera ZHP.

ROZDZIAŁ 4

Członkostwo

§ 14

1. Członkostwo ZHP powstaje z chwilą wyrażenia woli przynależności do ZHP i uzyskania przydziału służbowego.

2. Członkowie ZHP dzielą się na:

- 1) członków zwyczajnych,
 - 2) członków wspierających.
3. Nie można być w tym samym czasie członkiem zwyczajnym i członkiem wspierającym.

§ 15

1. Członkiem zwyczajnym ZHP może zostać każdy, kto wyrazi wolę przynależności do ZHP i działania zgodnego z zasadami i celami Związku.

2. Osoby do lat 16 mogą należeć do ZHP za pisemną zgodą rodziców lub opiekunów prawnych.

3. Cudzoziemcy, mieszkający stale lub czasowo w Polsce, mogą być członkami ZHP.

4. Osoby pochodzenia polskiego, mieszkające czasowo za granicą, mogą należeć do jednostek ZHP prowadzących działalność za granicą za zgodą właściwej terytorialnej organizacji skautowej, należącej do WOSM i/lub WAGGS.

§ 16

1. Członkami wspierającymi ZHP są:

1) osoby petholetnie, wyrażające wolę stałej współpracy i pomocy jednostkom organizacyjnym ZHP,

2) osoby prawne, w szczególności stowarzyszenia przyjaciół harcerstwa.

2. Uzyskanie przydziału służbowego przez członka wspierającego następuje po podpisaniu porozumienia. Zasady dotyczące porozumień w sprawie praw i obowiązków członków wspierających określa Główna Kwatera ZHP.

§ 17

1. Członkami zwyczajnymi są: zuchy, harcerze, harcerze starsi, wędrownicy, starszyna i instruktorzy.

2. Zuchy składają Obietnicę Zucha, a pozostali członkowie zwyczajni składają Przyrzeczenie Harcerskie. Instruktorom może zostać osoba, która ukończyła 16 lat.

3. Instruktorom zostaje się po zdobyciu stopnia instruktorskiego i złożeniu Zobowiązania Instruktorskiego, złożony przednio Przyrzeczenie Harcerskie. Instruktorom może zostać osoba, która ukończyła 16 lat.

4. Do starszyny należą, członkowie zwyczajni, którzy ukończyli 25 rok życia i nie złożyli Zobowiązania Instruktorskiego.

5. Starszyna i instruktorzy, którzy ukończyli 55 lat i złożyli stosowną deklarację właściwemu komentantowi, otrzymują miano seniora.

6. Starszyna i instruktorzy mogą się zrzeczać w kręgach.

7. Zasady przynależności członków zwyczajnych do poszczególnych grup metodycznych i do jednostek organizacyjnych określa Rada Naczelna ZHP.

§ 18

1. Członkowie ZHP mają przydział służbowy.

2. Zasady przydziału służbowego członków i tryb postępowania w sprawach związanych z przydziałem służbowym określa Główna Kwatera ZHP.

§ 19

1. Członkowie zwyczajni ZHP mają prawo:

- 1) brać udział we wszystkich formach pracy harcerskiej, w szczególności uczestniczyć w życiu jednostki organizacyjnej ZHP, do której mają przydział służbowy,
- 2) wypowiadać się i zgłaszać wnioski w sprawach dotyczących ZHP.

podając dodatkowo decyzję o wygaśnięciu mandatu członka Głównej Kwatery ZHP,

9) w okresie pomiędzy zjazdami wybiera Przewodniczącego ZHP i na jego wniosek wiceprzewodniczącego ZHP, Naczelnika ZHP i w wypadku określonym w § 44 ust. 2 – członków pozostałych władz naczelnych,

10) określa zasady i sposób finansowania władz ZHP,

11) decyduje w sprawach członkostwa ZHP w innych organizacjach ogólnopolskich i międzynarodowych,

12) ustanawia odznaczenia i tytuły honorowe Związku,

13) wykonuje inne zadania określone w Statucie.

5. Rada Naczelna ZHP zbiera się co najmniej 3 razy w roku. Zwoluje ją Przewodniczący ZHP lub osoba przez niego upoważniona. Radę Naczelną może zwołać także Centralna Komisja Rewizyjna ZHP z własnej inicjatywy lub na wniosek 1/3 członków Rady albo 1/3 komendantów chorągwi.

6. W obradach Rady Naczelnej uczestniczą z głosem doradczym Naczelnik ZHP, członkowie Głównej Kwatery ZHP, przedstawiciele Centralnej Komisji Rewizyjnej ZHP i Naczelnego Sądu Harcerskiego ZHP oraz komendanci chorągwi.

§ 68

1. Liczbę członków Rady Naczelnej ZHP wybieranych przez Zjazd ZHP z poszczególnych chorągwi, a także szczegółowe zasady wyborów określa każdorazowo Zjazd ZHP.

2. W wypadku wygaśnięcia w trakcie kadencji mandatu członka Rady Naczelnej, wybór uzupełniający jest dokonywany przez Radę Naczelną ZHP na wniosek rady właściwej chorągwi.

§ 69

1. Przewodniczący ZHP stoi na straży jednności, zasad ideowych i tradycji ZHP.

2. Przewodniczący ZHP: 1) reprezentuje Związek na zewnątrz w zakresie swoich kompetencji;

2) kieruje działalnością Rady Naczelnej;

3) nadaje odznaczenia i tytuły honorowe Związku, nie zastrzeżone dla innych władz ZHP.

3. Przewodniczący wykonuje swoje zadania przy pomocy wiceprzewodniczących ZHP.

§ 70

1. Główna Kwatera ZHP jest zarządem ZHP.

2. W skład Głównej Kwatery ZHP wchodzi co najmniej 5 osób, w tym: Naczelnik ZHP, Skarbnik ZHP i przynajmniej 1 zastępca Naczelnika.

3. Główna Kwatera ZHP kieruje działalnością ZHP, a w szczególności:

- 1) określa organizację i zasady swego działania,
- 2) tworzy warunki do realizacji strategii rozwoju ZHP, a harcerskie komendy są oceniane z jej realizacją;
- 3) wykonuje zadania określone w Statucie ZHP, uchwałach Zjazdu ZHP i Rady Naczelnej ZHP,
- 4) przyjmuje plan pracy Głównej Kwatery i plan kształcenia ZHP na dany rok kalendarzowy,
- 5) przedkłada Radzie Naczelnej ZHP projekty uchwał.

6) podejmuje uchwały o nabywaniu, zbywaniu i obciążaniu majątku nieruchomości ZHP, nie będącego majątkiem chorągwi,

7) wydaje zgodę na zbycie lub obciążenie majątku nieruchomości ZHP, Naczelnika ZHP,

8) podejmuje uchwały o objęciu akcji lub udziałów w spółce prawa handlowego z udziałem ZHP lub ustanowieniu fundacji jako fundator,

9) deleguje przedstawicieli do reprezentowania Związku w innych podmiotach gospodarczych, w których ZHP ma udziały, oraz w fundacjach, powołuje i likwiduje centralne jednostki organizacyjne Związku,

11) powołuje i odwołuje kierowników jednostek organizacyjnych i gospodarczych utworzonych przez GK ZHP,

12) uchwała regulaminy wewnętrzne i instrukcje ZHP, nie zastrzeżone dla innych władz ZHP, w tym regulaminy i instrukcje dotyczące zasad:

a) tworzenia i działania podstawowych jednostek organizacyjnych ZHP,

b) tworzenia, działania i rozwiązywania hufców,

c) tworzenia i działania chorągwi,

d) organizacji pracy komendanta i komendy hufca oraz komendanta i komendy chorągwi,

e) prowadzenia działalności finansowo-gospodarczej przez jednostki ZHP,

f) pełnienia nadzoru właścicielskiego nad majątkiem ZHP,

g) pracy kapelanów oraz ich współdziałania z komendami,

13) podejmuje uchwały w sprawach wniesionych przez członków Głównej Kwatery,

14) wspomaga, koordynuje i nadzoruje pracę komendantów i komend chorągwi, centralnych jednostek organizacyjnych i gospodarczych ZHP oraz ocenia ich działalność,

15) koordynuje działalność ruchu przyjaciół harcerstwa,

16) powołuje i odwołuje ciała doradcze – rady, komisje i celowe zespoły robocze,

17) nadaje odznaczenia i tytuły honorowe ZHP nie zastrzeżone dla innych władz ZHP.

§ 71

Naczelnik ZHP:

- 1) kieruje pracami Głównej Kwatery ZHP,
- 2) kieruje bieżącą działalnością ZHP,
- 3) reprezentuje ZHP,
- 4) wydaje rozkazy,
- 5) zarządza majątkiem ZHP i prowadzi gospodarkę finansową przy pomocy Skarbnika ZHP na zasadach określonych w niniejszym Statucie.

§ 72

1. Centralna Komisja Rewizyjna ZHP jest naczelnym organem kontrolnym ZHP, odpowiedzialnym przed Zjazdem ZHP. W stosunku do chorągwi kompetencje Centralnej Komisji Rewizyjnej ZHP w zakresie objętych osobowością prawną chorągwi ograniczają się do kontroli zgodności ich działań z prawem i Statutem ZHP.

3. Komisja rewizyjna chorągwi liczy co najmniej 5 członków.

§ 63

1. Sąd harcerski chorągwi rozpatruje sprawy naruszenia Statutu, uchwał lub decyzji władz ZHP przez członków władz hufców, starszyne, instruktorów i kadetę z przydziałem służbowym do komendy chorągwi i jednostek przez nią powołanych, z wyłączeniem członków władz chorągwi.
2. Sąd harcerski chorągwi jest sądem odwoławczym dla spraw rozpoznawanych: przez sądy harcerskie hufców lub przez sąd harcerski chorągwi, który rozpoznawał w pierwszej instancji sprawy starszyny, instruktorów i kadry z hufców, które nie wbrały sądów harcerskich oraz decyzji komendanta chorągwi (komendanta hufca, w którym nie wbrano sądu), w zakresie utraty członkostwa przez starszyne, instruktorów i kadetę.
3. Sąd harcerski chorągwi liczy co najmniej 9 członków.

ROZDZIAŁ 9 Władze naczelne

§ 64

1. Najwyższą władzą ZHP jest Zjazd ZHP.
2. Zjazd ZHP obraduje jako zjazd zwykły lub nadzwyczajny.
3. Zjazd zwykły ZHP:
 - 1) decyduje o najważniejszych sprawach ZHP,
 - 2) przyjmuje strategię rozwoju ZHP,
 - 3) uchwała Statut ZHP i dokonuje w nim zmian,
 - 4) przyjmuje Podstawy wychowawcze ZHP,
 - 5) rozpatruje i zatwierdza sprawozdania:
 - a) Przewodniczącego ZHP,
 - b) Rady Naczelnej ZHP,
 - c) Naczelnika ZHP i Głównej Kwatery ZHP,
 - d) Centralnej Komisji Rewizyjnej ZHP,
 - e) Naczelnego Sądu Harcerskiego ZHP.
 - 6) na wniosek Centralnej Komisji Rewizyjnej ZHP podejmuje uchwały w sprawie absolutorium dla poszczególnych członków Głównej Kwatery ZHP za okres pomiędzy zjazdami zwykłymi ZHP.

§ 65

1. Zjazd nadzwyczajny ZHP jest zwoływany przez:
 - 1) Przewodniczącego ZHP,
 - 2) Radę Naczelną ZHP,
 - 3) Główną Kwaterę ZHP,
 - 4) Naczelnika ZHP,
 - 5) Centralną Komisję Rewizyjną ZHP,
 - 6) z inicjatywy własnej lub na wniosek 1/3 komend chorągwi.
2. Zwołanie zjazdu nadzwyczajnego ZHP musi zostać ogłoszone najpóźniej 6 tygodni przed terminem jego rozpoczęcia.
3. Zjazd nadzwyczajny ZHP obraduje wyłącznie nad sprawami, dla których został zwołany.

§ 66

1. W Zjeździe ZHP biorą udział z głosem decydującym:
 - 1) delegaci wybrani w hufcach lub rejonach hufców,
 - 2) komendanci chorągwi,
 - 3) członkowie Głównej Kwatery ZHP,
 - 4) Przewodniczący ZHP.
2. Członkowie pozostających wstępujących władz naczelnych biorą udział w Zjeździe ZHP z głosem doradczym.
3. Delegaci na Zjazd ZHP wybrani w hufcach lub rejonach hufców zachowują ważność mandatów do czasu zwołania następnego zjazdu zwykłego ZHP, mając prawo udziału z głosem decydującym w zjazdach nadzwyczajnych ZHP zwoływanych w trakcie kadencji.

§ 67

1. Rada Naczelna ZHP jest władzą uchwalodawczą ZHP.
2. W skład Rady Naczelnej ZHP wchodzi Przewodniczący ZHP, wiceprzewodniczący ZHP, 30–40 członków.
3. Rada Naczelna ZHP określa swoją organizację i sposoby działania.
4. Rada Naczelna ZHP:
 - 1) w okresie pomiędzy zjazdami ZHP decyduje o podstawowych sprawach Związku,
 - 2) decyduje w sprawach systemu metodycznego, kierunków pracy wychowawczej i pracy z kadetami,
 - 3) określa zasady zdobywania stopni instruktorów i wynagania z nimi związane,
 - 4) zajmuje stanowisko wobec społecznie ważnych problemów,
 - 5) ocenia realizację uchwał Zjazdu ZHP i uchwał własnych,
 - 6) określa sposobność składek członkowskich,
 - 7) zatwierdza kierunki działania Głównej Kwatery ZHP i budżet na dany rok,
 - 8) rozpatruje i zatwierdza sprawozdania Głównej Kwatery ZHP, sprawozdania z wykonania budżetu Głównej Kwatery ZHP i podległych jej jednostek samobilansujących, ocenia ich działalność i, na wniosek Centralnej Komisji Rewizyjnej ZHP, podejmuje co roku uchwałę w sprawie absolutorium dla poszczególnych członków Głównej Kwatery ZHP, w przypadku nieudzielenia absolutorium Rada Naczelna ZHP może

§ 69

- 3) korzystając z urządzeń, sprzętu, placówek i świadczeń ZHP, na zasadach określonych przez Związek.
- 4) nosić mundur i odznaki organizacyjne ZHP.

§ 70

1. Członkowie zwyczajni ZHP mają obowiązek:
 - 1) dbać o dobre imię i dobro Związku, kierować się zasadami określonymi w Prawie i Obowiązku Zucha oraz Prawie i Przyrzeczeniu Harcerskim,
 - 2) stosować się do postanowień Statutu ZHP oraz przestrzegać przepisów i regulaminów ZHP,
 - 3) brać czynny udział w życiu ZHP,
 - 4) opłacać regularnie składki członkowskie.
2. Instruktorzy mają, ponadto obowiązek kierowania się zasadami określonymi w Zobowiązaniu Instruktorów oraz szczególnej troski o powierzone im dzieci i młodzież, zwłaszcza o ich zdrowie i bezpieczeństwo.

§ 21

1. Kadet ZHP stanowią członkowie zwyczajni pełniący funkcje instruktorskie.
2. Pełnienie funkcji w ZHP jest jedną z dróg rozwoju kadry i wymaga przeszkolenia. Dla pełnego rozwoju instruktorskiego niezbędne jest podejmowanie nowych zadań i funkcji.
3. Funkcjami instruktorskimi są funkcje, które nie mają charakteru dorywczego, to jest:
 - 1) funkcja drużynowego lub kierującego podstawa, jednostką organizacyjną oraz inne stałe funkcje związane z realizacją zadań statutowych powierzone w trybie mianowania przez właściwego komendanta hufca, komendanta chorągwi lub Naczelnika ZHP,
 - 2) funkcje członków władz ZHP powierzone w trybie wboru.
4. Funkcje instruktorską może pełnić instruktor, w uzasadnionych wypadkach komendant hufca może dopuścić do pełnienia funkcji instruktorskiej członka zwyczajnego nie będącego instruktorem, który ukończył 16 lat i posiada odpowiednie kwalifikacje instruktorskie.
5. Dla osób niepełnoletnich pełniących funkcje drużynowego, komendant hufca wyznacza pełnoletniego opiekuna.
6. Powierzenie funkcji harcerskiego kapelana następuje w trybie mianowania przez właściwego komendanta hufca, komendanta chorągwi lub Naczelnika ZHP za zgodą odpowiednich władz kościelnych.

§ 22

1. Właściwy komendant hufca, komendant chorągwi lub Naczelnik ZHP zalicza instruktorom corocznie służbę instruktorską.
2. Od decyzji w sprawie zaliczenia służby instruktorskiej przysługują odwołanie do sądu harcerskiego.
3. Szczegółowy tryb postępowania w sprawach zaliczenia służby instruktorskiej określa Rada Naczelna ZHP.

§ 23

1. Za osiągnięcia w pracy Związku członkowie ZHP mogą być wyróżniani i nagradzani.
2. Formy, rodzaje oraz zasady wyróżnień i nagród określa Rada Naczelna ZHP.
3. Najwyższym wyróżnieniem organizacyjnym ZHP jest krzyż „za Zasługi dla ZHP”.

§ 24

1. Członkostwo zwyczajne ZHP ustaje na skutek:
 - 1) wystąpienia z ZHP,
 - 2) skreślenia z listy członków ZHP,
 - 3) wykluczenia z ZHP.
2. Członkostwo wspierające ZHP ustaje na skutek:
 - 1) rezygnacji,
 - 2) skreślenia z listy członków ZHP z powodów niewywiązania się z obowiązków wynikających z porozumienia.

§ 25

- Wystąpienie z ZHP następuje w drodze złożenia stosownego oświadczenia, zgodnie z podstawowym przydziałem służbowym, osobie kierującej podstawa, jednostką organizacyjną ZHP lub właściwemu komendantowi hufca, komendantowi chorągwi lub Naczelnikowi ZHP.

§ 26

1. Skreślenie z listy członków następuje w wypadku niewywiązania obowiązków członkowskich, w tym nieopłacenia składek członkowskich przez okres co najmniej 6 miesięcy.
2. Decyzję o skreśleniu z listy członków ZHP podejmuje, po wcześniejszym uprzedzeniu o takim zamiarze i umożliwieniu złożenia wyjaśnień, zgodnie z podstawowym przydziałem służbowym, osoby kierujące podstawowymi jednostkami organizacyjnymi ZHP lub właściwy komendant hufca, komendant chorągwi bądź Naczelnik ZHP.
3. Od decyzji o skreśleniu z listy członków ZHP przysługuje prawo odwołania na zasadach określonych w § 28.

§ 27

1. Wobec członków zwyczajnych ZHP naruszających postanowienia Statutu ZHP mogą być stosowane następujące kary:
 - 1) upomnienie,
 - 2) nagana,
 - 3) wykluczenie z ZHP,
 - 4) ponadto w stosunku do starszyny, instruktorów i kadry pozbawienie, na okres do 4 lat, całości lub części praw członkowskich.
2. Uprawnionymi do stosowania kar są:
 - 1) w stosunku do członków zwyczajnych nie będących instruktorami i nie pełniących funkcji instruktorskich – osoba kierująca podstawa, jednostką organizacyjną ZHP,
 - 2) w stosunku do starszyny, instruktorów i kadry – właściwy komendant hufca, komendant chorągwi lub Naczelnik ZHP w zakresie upomnienia i nagany oraz pozbawienia praw członkowskich, a właściwy sąd harcerski w zakresie wszystkich kar.
3. Obwinionemu przysługują prawo złożenia wyjaśnień przed zastosowaniem kary.

§ 28

1. Za osiągnięcia w pracy Związku członkowie ZHP mogą być wyróżniani i nagradzani.
2. Formy, rodzaje oraz zasady wyróżnień i nagród określa Rada Naczelna ZHP.
3. Najwyższym wyróżnieniem organizacyjnym ZHP jest krzyż „za Zasługi dla ZHP”.

§ 29

1. Członkostwo zwyczajne ZHP ustaje na skutek:
 - 1) wystąpienia z ZHP,
 - 2) skreślenia z listy członków ZHP,
 - 3) wykluczenia z ZHP.
2. Członkostwo wspierające ZHP ustaje na skutek:
 - 1) rezygnacji,
 - 2) skreślenia z listy członków ZHP z powodów niewywiązania się z obowiązków wynikających z porozumienia.

§ 29

- Wystąpienie z ZHP następuje w drodze złożenia stosownego oświadczenia, zgodnie z podstawowym przydziałem służbowym, osobie kierującej podstawa, jednostką organizacyjną ZHP lub właściwemu komendantowi hufca, komendantowi chorągwi lub Naczelnikowi ZHP.

§ 30

1. Skreślenie z listy członków następuje w wypadku niewywiązania obowiązków członkowskich, w tym nieopłacenia składek członkowskich przez okres co najmniej 6 miesięcy.
2. Decyzję o skreśleniu z listy członków ZHP podejmuje, po wcześniejszym uprzedzeniu o takim zamiarze i umożliwieniu złożenia wyjaśnień, zgodnie z podstawowym przydziałem służbowym, osoby kierujące podstawowymi jednostkami organizacyjnymi ZHP lub właściwy komendant hufca, komendant chorągwi bądź Naczelnik ZHP.
3. Od decyzji o skreśleniu z listy członków ZHP przysługuje prawo odwołania na zasadach określonych w § 28.

§ 31

1. Wobec członków zwyczajnych ZHP naruszających postanowienia Statutu ZHP mogą być stosowane następujące kary:
 - 1) upomnienie,
 - 2) nagana,
 - 3) wykluczenie z ZHP,
 - 4) ponadto w stosunku do starszyny, instruktorów i kadry pozbawienie, na okres do 4 lat, całości lub części praw członkowskich.
2. Uprawnionymi do stosowania kar są:
 - 1) w stosunku do członków zwyczajnych nie będących instruktorami i nie pełniących funkcji instruktorskich – osoba kierująca podstawa, jednostką organizacyjną ZHP,
 - 2) w stosunku do starszyny, instruktorów i kadry – właściwy komendant hufca, komendant chorągwi lub Naczelnik ZHP w zakresie upomnienia i nagany oraz pozbawienia praw członkowskich, a właściwy sąd harcerski w zakresie wszystkich kar.
3. Obwinionemu przysługują prawo złożenia wyjaśnień przed zastosowaniem kary.

4. Właściwy komendant hufca, komendant chorągwi lub Naczelnik ZHP może zawiesić członka zycznego pełniącego funkcję instruktorską w pełnieniu określonych funkcji oraz w prawach członka ZHP do czasu zakończenia postępowania, jeśli ze względu na rodzaj przewinienia przemawiają za tym względy wychowawcze lub dobro Związku pod warunkiem jednoczesnego skierowania sprawy do sądu harcerskiego.
5. Kara upomnienia lub naqany ulęga zatarciu po upływie roku od prawomocnego ukarania a kara pozbawienia praw członkowskich – po upływie roku od jej zakończenia.
6. Wykluczenie z ZHP powoduje pozbawienie praw członkowskich, utratę stopni i odznak organizacyjnych.
7. Wykluczeniem z ZHP przysuguje prawo ponownego ubiegania się o członkostwo w ZHP. Zasady ponownego ubiegania się o członkostwo określa Rada Naczelna ZHP.

§ 28

1. Skreślonym z listy członków ZHP oraz ukaranemu przysuguje prawo odwołania w terminie 14 dni od dnia powiadomienia:
 - 1) od decyzji osoby kierującej podstawową jednostką organizacyjną ZHP podjętych wobec członka zycznego nie będącego kadra – do właściwego komendanta hufca lub komendanta chorągwi,
 - 2) od decyzji komendanta hufca, komendanta chorągwi lub Naczelnika ZHP podjętych wobec kadry starsziny lub instruktorów – do właściwego sądu harcerskiego,
 - 3) od decyzji komendanta hufca, komendanta chorągwi lub Naczelnika ZHP podjętych wobec członka zycznego nie będącego instruktorem i pełniącego funkcję instruktorską oraz wobec członka wspierającego – odpowiednio do komendanta chorągwi, Naczelnika ZHP lub Głównej Kwatery ZHP.
 - 4) od orzeczenia sądu harcerskiego – do sądu harcerskiego właściwego do rozpatrzenia odwołania.
2. Od decyzji podjętych w trybie odwoławczym odwołanie nie przysuguje.

ROZDZIAŁ 5 Struktura

§ 29

Terenowymi jednostkami organizacyjnymi ZHP są hufce i chorągwie.

§ 30

1. Podstawowymi jednostkami organizacyjnymi ZHP są:
 - 1) gromady, drużyny lub kęgi skupiające członków zycznych,
 - 2) inne jednostki działające na zasadach drużyny lub kęgu.
2. Rozpoczęcie działalności podstawowej jednostki organizacyjnej ZHP wymaga zgody właściwego

3. komendanta hufca. W szczególności zasadniczym wypadkach utworzenie podstawowej jednostki organizacyjnej może nastąpić także za zgodą komendanta chorągwi albo Naczelnika ZHP.
3. Gromada lub drużyna kieruje drużynowy. Drużyny mające rozkazem właściwy komendant hufca, komendant chorągwi lub Naczelnik ZHP.
4. Księciem kieruje jego przewodniczący lub komendant wybrany przez kęg i mianowany przez właściwego komendanta hufca, komendanta chorągwi lub Naczelnika ZHP.
5. Szczegółowe zasady tworzenia i działania gromad, drużyn, kęgów i innych jednostek określa Główne Kwatery ZHP.

§ 31

1. Podstawowe jednostki organizacyjne ZHP działające w jednym środowisku mogą łączyć się w szerepy oraz związki drużyn. Utworzenie szerepu i związku drużyn zatwierdza komenda hufca.
2. Szerepem i związkiem drużyn kieruje komendant hufca.
3. Szczegółowe zasady tworzenia i działania szerepów i związków drużyn określa Główne Kwatery ZHP.

§ 32

1. W ZHP mogą działać środowiskowe, regionalne oraz ogólnopolskie ruchy programowo-metodyczne, skupiające instruktorów, starsziny i kadre oraz jednostki organizacyjne ZHP.
2. Ruchy programowo-metodyczne stanowią dla ich członków formę współdziałania w celach:
 - 1) doskonalenia programu i metodyki,
 - 2) wymiany doświadczeń i upowszechniania osiągnięć programowych i metodycznych,
 - 3) realizacji konkretnego zadania, inicjatywy społecznej lub kierunku służby.
3. Ruchy programowo-metodyczne podlegają rejestracji. Szczegółowy tryb postępowania w sprawach związanych z wpisem ruchu do rejestru oraz zasady wykreślenia ruchu z rejestru określa Główne Kwatery ZHP.

§ 33

1. Hufiec jest terytorialną wspólnotą gromad, drużyn, kęgów i innych jednostek organizacyjnych.
2. Hufiec tworzy warunki do działania jednostek organizacyjnych przez:
 - 1) budowanie wspólnoty instruktorskiej i wspólnoty gromad, drużyn i kęgów,
 - 2) wychowanie, kształcenie i wspieranie drużynowych i funkcyjnych,
 - 3) pozyskiwanie i motywowanie kadry,
 - 4) inicjowanie i wznacianie działalności programowej i metodycznej podstawowych jednostek organizacyjnych,
 - 5) wspieranie gromad, drużyn, kęgów, szerepów i związków drużyn w organizowaniu akcji letniej i zimowej,
 - 6) koordynację, nadzór i systematyczną ocenę podległych jednostek organizacyjnych w zakresie zgodności z celami, zasadami i regulaminami ZHP i metodą harcerską.

3. Delegaci na zjazd chorągwi, wybrani przez zjazd hufców, zachowują ważność mandatów do czasu zwolnienia następnego zjazdu zwykłego, mając prawo udziału w głoszeniu decydującym w zjazdach nadzwyczajnych chorągwi zwoływanych w trakcie kadencji.

§ 59

1. Rada chorągwi jest władzą uchwałodawczą w zakresie określonym przez Statut ZHP.
2. Rada chorągwi liczy 7–11 osób i wybiera ze swojego grona przewodniczącego.
3. Rada chorągwi:
 - 1) ocenia realizację uchwał zjazdu chorągwi i uchwał własnych,
 - 2) przyjmuje kierunki pracy chorągwi oraz ocenia ich realizację,
 - 3) ocenia realizację planu pracy chorągwi, w tym planu kształcenia,
 - 4) zatwierdza budżet chorągwi i podległych jej jednostek samobliansujących, zatwierdza sprawozdanie finansowe chorągwi za każdy rok,
 - 5) rozpatruje sprawozdania komendy chorągwi i podległych jej jednostek samobliansujących, ocenia ich działalność i, na wniosek komisji rewizyjnej chorągwi, podejmuje co roku uchwałę w sprawie absolutorium dla poszczególnych członków komendy chorągwi,
 - 6) decyduje w sprawach członkostwa chorągwi w organizacjach lokalnych i regionalnych,
 - 7) decyduje o najważniejszych sprawach chorągwi.
4. W przypadku nieudzielenia absolutorium co najmniej jednemu z członków komendy chorągwi, rada chorągwi może zwołać zjazd nadzwyczajny chorągwi.
5. Rada chorągwi spotyka się co najmniej 3 razy w roku. Zwołuje ją przewodniczący lub osoba przez niego upoważniona. Radę chorągwi może zwołać także komisja rewizyjna chorągwi z inicjatywy własnej lub na wniosek 1/3 członków rady lub 1/3 komend hufców.
6. W obradach rady chorągwi z głosem doradczym uczestniczą członkowie komendy chorągwi, przedstawiciele komisji rewizyjnej chorągwi oraz sądu harcerskiego chorągwi.

§ 60

1. Komenda chorągwi jest zarządem chorągwi jako jednostki terenowej ZHP posiadającej osobowość prawną. W skład komendy chorągwi wchodzi co najmniej 3 członków komendy, w tym komendant, skarbnik oraz przynajmniej 1 zastępca komendanta.
2. Komenda chorągwi:
 - 1) określa organizację i regulamin pracy komendy chorągwi,
 - 2) buduje wspólnotę instruktorską i wspólnotę hufców,
 - 3) przyjmuje plan pracy chorągwi, w tym plan kształcenia,
 - 4) tworzy warunki do realizacji programu rozwoju chorągwi,
 - 5) wspomaga, koordynuje i nadzoruje pracę komendantów hufców, jednostek organizacyjnych i gospodarczych chorągwi oraz ocenia ich działalność.

- 6) koordynuje działalność ruchu przyjaciół harcerswa na terenie chorągwi,
- 7) podejmuje uchwały w innych sprawach, wniesionych przez członków komendy,
- 8) wykonuje zadania określone przez Zjazd ZHP i władze naczelne,
- 9) podejmuje za zgodą Głównej Kwatery ZHP uchwały o zbywaniu i obciążaniu majątku nieruchomościowego chorągwi,
- 10) podejmuje uchwały o objęciu akcji lub udziałów w spółce prawa handlowego z udziałem chorągwi lub ustanowieniu fundacji jako fundator,
- 11) deleguje przedstawicieli do reprezentowania chorągwi w innych podmiotach gospodarczych, w których chorągiew ma akcje lub udziały, oraz w fundacjach,
- 12) powołuje i likwiduje chorągwiwane jednostki organizacyjne,
- 13) powołuje i odwołuje kierowników jednostek organizacyjnych i gospodarczych utworzonych przez chorągiew,
- 14) składa Głównej Kwaterze ZHP komisji rewizyjnej chorągwi i radzie chorągwi sprawozdania merytoryczne i finansowe roczne i za okres kadencji ze swej działalności.

§ 61

- Komendant chorągwi:
- 1) kieruje pracą komendy chorągwi,
 - 2) kieruje bieżącą działalnością chorągwi,
 - 3) reprezentuje chorągiew,
 - 4) wydaje rozkazy,
 - 5) zarządza majątkiem chorągwi i prowadzi gospodarkę finansową przy pomocy skarbnika chorągwi, na zasadach określonych w niniejszym Statucie.

§ 62

1. Komisja rewizyjna chorągwi jest organem kontrolnym chorągwi, odpowiedzialnym przed zjazdem chorągwi.
 - 1) Komisja rewizyjna chorągwi:
 - 1) czuwa nad zgodnością działania rady chorągwi, komendanta i komendy chorągwi oraz jednostek organizacyjnych chorągwi ze Statutem ZHP i przepisami prawa,
 - 2) sprawuje stałą kontrolę nad działalnością gospodarczą i finansową jednostek organizacyjnych i władz chorągwi pod względem legalności, rzetelności, gospodarności i celowości,
 - 3) ocenia realizację programu rozwoju chorągwi,
 - 4) przedstawia komendzie chorągwi informacje, zalecenia i wnioski,
 - 5) przedstawia zjazdom chorągwi sprawozdanie ze swej działalności,
 - 6) corocznie przedstawia radzie chorągwi wnioski w sprawie przyjęcia i zatwierdzenia sprawozdania finansowego chorągwi wraz z wnioskiem w sprawie absolutorium dla poszczególnych członków komendy chorągwi,
 - 7) przedstawia zjazdom chorągwi ocenę działalności wraz z wnioskiem w sprawie absolutorium dla poszczególnych członków komendy chorągwi,
 - 8) wykonuje zadania kontrolne zlecone przez Centralną Komisję Rewizyjną ZHP.

§ 51

W zjeździe hufca z głosem decydującym bierze udział kadra, mająca przydział służbowy do tego hufca i opłacone składki członkowskie.

§ 52

1. W skład komendy hufca wchodzi co najmniej 5 osób, w tym: komendant hufca, skarbnik i co najmniej 1 zastępca komendanta hufca.
2. Komenda hufca:

- określa organizację i regulamin pracy komendy hufca,
 - buduje wspólnotę instruktorską oraz wspólnotę podstawowych jednostek organizacyjnych,
 - przyjmuje plan pracy hufca, w tym plan kształcenia, oraz ocenia jego realizację,
 - zatwierdza budżet hufca oraz przyjmuje sprawozdanie z jego realizacji.
 - tworzy warunki do realizacji programu rozwoju hufca,
 - wspomaga, koordynuje i nadzoruje pracę komend, drużyn i innych jednostek hufca oraz ocenia ich działalność,
 - koordynuje działalność ruchu przyjaźni harcerskiej na terenie hufca,
 - podaje uchwały w innych sprawach, wniesionych przez członków komendy,
 - wykonuje inne zadania określone przez Zjazd ZHP, władze naczelne i władze chorągwi.
- § 53**
- Komendant hufca:
- kieruje pracą komendy hufca,
 - kieruje bieżącą działalnością hufca,
 - reprezentuje hufiec,
 - wydaje rozkazy,
 - prowadzi gospodarkę finansową hufca przy pomocy skarbnika hufca.
- § 54**
1. Komisja rewizyjna hufca jest organem kontrolnym hufca, odpowiedzialnym przed zjazdem hufca.
2. Komisja rewizyjna hufca:

- czuwa nad zgodnością działania komendy hufca i komendanta oraz jednostek organizacyjnych hufca ze Statutem ZHP i przepisami prawa,
 - sprawuje kontrolę nad działalnością gospodarczą i finansową, jednostek organizacyjnych i władz hufca pod względem legalności, rzetelności, gospodarności i celowości,
 - ocenia realizację programu rozwoju hufca, przedstawia komendzie hufca informacje, załączenia i wnioski,
 - przedstawia zjazdowi hufca sprawozdanie ze swej działalności,
 - przedstawia zjazdowi hufca ocenę działalności wraz z wnioskiem w sprawie absoltorium dla poszczególnych członków komendy hufca,
 - wykonuje zadania kontrolne zlecone przez komisję rewizyjną wyższego stopnia.
3. Komisja rewizyjna hufca liczy co najmniej 3 członków.

§ 55

1. Sąd harcerski hufca rozpatruje sprawy naruszenia Statutu, uchwał lub decyzji władz ZHP przez starszyńcę, instruktorów i kadre, z wyłączeniem członków władz hufca, oraz sprawy odwoławcze i sporne dotyczące członkostwa instruktorów.

2. Jeżeli zjazd hufca nie dokona wyboru sądu harcerskiego hufca, sądem właściwym dla osób mających przydział służbowy do tego hufca jest sąd harcerski chorągwi.

3. Sąd harcerski hufca liczy co najmniej 3 członków.

ROZDZIAŁ 8**Władze chorągwi****§ 56**

1. Najwyższą władzą chorągwi jest zjazd chorągwi.
2. Zjazd chorągwi obraduje jako zjazd zwykły lub zjazd nadzwyczajny.

3. Zjazd zwykły chorągwi:

- decyduje o najważniejszych sprawach chorągwi,
 - przyjmuje program rozwoju chorągwi,
 - rozpatruje i zatwierdza sprawozdania władz chorągwi od ostatniego zjazdu zwykłego,
 - na wniosek komisji rewizyjnej chorągwi podejmuje uchwałę w sprawie absoltorium dla poszczególnych członków komendy chorągwi za okres pomiędzy zjazdami chorągwi,
 - wybiera komendanta chorągwi i, na jego wniosek, określa liczebność i wybiera pozostałych członków komendy chorągwi, w tym co najmniej 1 zastępcę komendanta chorągwi i skarbnika chorągwi,
 - określa liczebność i wybiera radę chorągwi, komisję rewizyjną chorągwi i sąd harcerski chorągwi,
 - decyduje w innych sprawach zastrzeżonych dla zjazdu chorągwi lub przekazanych przez Zjazd ZHP.
4. Zjazd zwykły chorągwi jest zwoływany przez komendę chorągwi co cztery lata.

§ 57

1. Zjazd nadzwyczajny chorągwi może zwołać:

- rada chorągwi,
 - komenda chorągwi,
 - komendant chorągwi,
 - komisja rewizyjna chorągwi,
 - Główna Kwatera ZHP,
- z własnej inicjatywy lub na żądanie 1/3 komend hufców.
2. Zjazd nadzwyczajny chorągwi obraduje wyłącznie nad sprawami, dla których został zwołany.

§ 58

1. W zjeździe chorągwi biorą udział z głosem decydującym:

- delegaci wybrani przez zjazdy hufców,
 - komendanci hufców,
 - członkowie komendy chorągwi.
- Członkowie pozostałych ustępujących władz chorągwi biorą udział w zjeździe chorągwi z głosem doradczym.

7) współpracę z władzami lokalnymi.

8) pozyskiwanie środków finansowych i materialnych.

3. Hufiec tworzy komenda chorągwi, po zasięgnięciu opinii zainteresowanych środowisk, wyznaczając jego obszar działania i siedzibę władz.

4. Komenda chorągwi zmienia obszar działania hufca na wniosek zainteresowanych środowisk, po zasięgnięciu opinii właściwych komend hufców.

5. Hufiec rozwiązuje komenda chorągwi, po zasięgnięciu opinii zainteresowanych środowisk. W przypadku rozwiązania hufca komenda chorągwi podejmuje uchwałę w sprawie zmiany przydziału służbowego członków, przynależności jednostek organizacyjnych hufca oraz w sprawie składników majątkowych hufca i uregulowania jego zobowiązań.

§ 34

1. Chorągiew jest terytorialną wspólnotą hufców.

2. Chorągiew posiada osobowość prawną.

3. Chorągiew tworzy warunki do działania hufców i budowlanych jednostek organizacyjnych:

- 1) podowanie wspólnoty instruktorskiej i wspólnoty hufców,
- 2) inicjowanie i wznacnianie działalności programowej i metodycznej,
- 3) kształcenie kadry instruktorskiej,
- 4) koordynację, nadzór i systematyczną ocenę komend hufców i jednostek organizacyjnych na szczeblu chorągwi.

5) współpracę z władzami regionalnymi,

6) pozyskiwanie środków finansowych i materialnych.

W celu realizacji zadań zawartych w punktach 1–6 chorągiew tworzy Główną Kwaterę ZHP, po zasięgnięciu opinii zainteresowanych hufców, wyznaczając jej obszar działania i siedzibę władz.

5. Likwidacja chorągwi następuje w drodze uchwały zjazdu chorągwi podjętej większością 2/3 głosów w obecności co najmniej 3/4 delegatów.

6. W przypadku trwałej niemożności regulowania załączonych i wymagalnych zobowiązań chorągwi – stwierdzonej uchwałą Centralnej Komisji Rewizyjnej ZHP – decyduje w sprawie likwidacji chorągwi podejmuje Rada Naczelna ZHP na wniosek Główny Kwatery ZHP.

7. Szczegółowy tryb likwidacji chorągwi, w tym dalszą przynależność terytorialną hufców wchodzących w skład likwidowanej chorągwi, zasady podziału majątku oraz uregulowania jej zobowiązań określa Główna Kwatera ZHP.

ROZDZIAŁ 6**Władze, podejmowanie uchwał i decyzji, wybory władz****§ 35**

1. Władzami ZHP są:

- władze hufca:
 - zjazd hufca,
 - komenda hufca,
 - komendant hufca,

d) komisja rewizyjna hufca.

e) sąd harcerski hufca, jeżeli zjazd hufca dokona jego wyboru;

2) władze chorągwi:

- zjazd chorągwi,
- rada chorągwi,
- komenda chorągwi,
- komendant chorągwi,
- komisja rewizyjna chorągwi,
- sąd harcerski chorągwi;

3) władze naczelne:

- zjazd ZHP,
- Przewodniczący ZHP,
- Rada Naczelna ZHP,
- Główna Kwatera ZHP,
- Naczelnik ZHP,
- Centralna Komisja Rewizyjna ZHP,
- Naczelny Sąd Harcerski ZHP.

2. Pracami Rady Naczelnej ZHP kieruje Przewodniczący ZHP.

3. Pracami Głównej Kwatery kieruje Naczelnik ZHP.

4. Pracami rady chorągwi kieruje wybrany z jej przewodniczący.

5. Pracami komendy chorągwi kieruje komendant chorągwi.

6. Pracami komendy hufca kieruje komendant hufca.

§ 36

1. Władze ZHP pochodzą z wyboru.

2. Wybory do władz ZHP odbywają się z zachowaniem następujących zasad:

- nieograniczona liczba kandydatów,
- pełne równouprawnienie kandydatów bez względu na płeć i staż członkowski w ZHP.

§ 37

1. Czynne prawo wyborcze ma kadra, która posiada opłacone składki członkowskie.

2. Bierne prawo wyborcze mają instruktorzy, którzy opłacili składki członkowskie oraz mają zaliczoną służbę instruktorską, z następującymi zastrzeżeniami:

- w wyborach na funkcje skarbników bierne prawo wyborcze mają także pełnoletni członkowie zwyczajni ZHP nie będący instruktorami,
- w wyborach na funkcję komendanta chorągwi, Przewodniczącego ZHP, Naczelnika ZHP i członków sądów harcerskich bierne prawo wyborcze mają, wyłącznie instruktorzy w stopniu harcmistrza,
- w wyborach do komisji rewizyjnych bierne prawo wyborczego nie mają instruktorzy bezpośrednio związani z odpowiedzialnością materialną w danej jednostce terenowej.

4) członkami władz ZHP nie mogą być osoby, które były skazane prawomocnym wyrokiem za przestępstwo z winy umyślnej,

5) członkowie komisji rewizyjnych chorągwi nie mogą stanowić z członkami komend chorągwi w stosunku pokrewieństwa, powinowactwa lub podległości z tytułu zatrudnienia,

6) członkowie Centralnej Komisji Rewizyjnej nie mogą stanowić z członkami Głównej Kwatery w stosunku pokrewieństwa, powinowactwa lub podległości z tytułu zatrudnienia.

7) członkami rady chorągwi oraz Rady Naczelnej ZHP nie mogą być pracownicy ZHP.

Rada Naczelna ZHP określa w Ordynacji wyborczej ZHP szczegółowe zasady i tryb wyboru władz oraz delegatów na zjazdy chorągwi i Zjazd ZHP, a także uchwała terminarz organizowania zjazdów hufców i chorągwi.

1) Przewodniczącego ZHP oraz Naczelnika ZHP i Jaskółkiwka inna funkcją we władzach ZHP komendanta hufca z funkcją członka komisji rewizyjnej chorągwi oraz funkcji komendanta chorągwi z funkcją członka Centralnej Komisji Rewizyjnej,

2) Kadencja władz ZHP trwa cztery lata. Kadencja władz wybranych na zjeździe sprawozdawczym hufca lub zjeździe nadzwyczajnym kończy się w dniu najbliższego zjazdu zwykłego.

3) we władzach tego samego stopnia,
4) przewodniczącego komisji rewizyjnej na szczeblu hufca, chorągwi i władz naczelnych,
5) przewodniczącego sądu harcerskiego na szczeblu hufca, chorągwi i władz naczelnych.

3) Mandat członka władz ZHP wygasa z upływem kadencji, a w czasie jej trwania na skutek:
1) ustania członkowskiego ZHP,
2) rezygnacji z mandatu,
3) odwołania ze składu władz lub odwołania danej władzy.

3) w momencie wyboru na nową funkcję.
5) Funkcję Przewodniczącego ZHP, Naczelnika ZHP komendanta chorągwi i komendanta hufca można sprawować nie dłużej niż przez 2 kolejne pełne kadencje.

4) prawomocnego orzeczenia sądu harcerskiego, 5) skazania prawomocnym wyrokiem za przestępstwo popełnione z winy umyślnej, 6) zmiany sytuacji życiowej doprowadzającej do ko-

§ 38

1. Wybory do władz odbywają się w głosowaniu tajnym, chyba że uprawnieni do głosowania jednogłośnie postanowią inaczej.

4) Izli z postanowieniami, o których mowa w § 37.

2. Za wybranych do władz uważa się tych kandydatów, którzy otrzymali kolejno największą liczbę głosów i więcej niż połowę ważnie oddanych głosów. W razie braku rozstrzygnięcia wybory z powodów uzyskania przez kilku kandydatów takiej samej liczby głosów, więcej jednak niż połowę ważnie oddanych głosów, przeprowadza się głosowanie uzupełniające na tych kandydatów, w którym o wyborze decyduje zwykła większość głosów.

5) Po wygaśnięciu mandatu Naczelnika ZHP, mandaty pozostałych członków komendy chorągwi wygasają w chwili wyboru nowego komendanta hufca.

4. Jeżeli liczba osób wybranych na zasadach określonych w ust. 2 jest mniejsza niż liczba osób wybieranych w skład danej władzy, przeprowadza się wybory dodatkowe.

6) W wygaśnięciu mandatu Naczelnika ZHP, mandaty pozostałych członków komendy chorągwi wygasają w chwili wyboru nowego komendanta hufca.

5. W wyborach dodatkowych w kolejnych głosowaniach biorą udział tylko kandydaci zgłoszeni do pierwszego głosowania, z tym że w kolejnych głosowaniach nie bierze udziału kandydat, który w poprzednim głosowaniu otrzymał najmniejszą liczbę głosów.

7) W wygaśnięciu mandatu Naczelnika ZHP, mandaty pozostałych członków komendy chorągwi wygasają w chwili wyboru nowego komendanta hufca.

Postanowienia § 38 stosuje się odpowiednio do wyborów delegatów na zjazd chorągwi i ZHP.

§ 39

Postanowienia § 38 stosuje się odpowiednio do wyborów delegatów na zjazd chorągwi i ZHP.

§ 40

Wybory są prawomocne bez względu na liczbę uprawnień obywateli na zjeździe lub na zjeździe dokonującej wyboru delegatów na zjazd chorągwi lub Zjazd ZHP, o ile zostały zachowane warunki określone w Ordynacji wyborczej ZHP.

§ 41

1. Delegaci na Zjazd ZHP wybierani są w hufcach lub w rejonach hufców w wyborach jednostopniowych i bezpośrednich.

2. Podstawą do określenia liczby delegatów wybieranych na zjazdy chorągwi i Zjazd ZHP jest liczba członków hufca, którzy opłacili składki członkowskie albo zostali zwolnieni z obowiązku ich płacenia uchwałą Rady Naczelnej ZHP.

§ 42

Rada Naczelna ZHP określa w Ordynacji wyborczej ZHP szczegółowe zasady i tryb wyboru władz oraz delegatów na zjazdy chorągwi i Zjazd ZHP, a także uchwała terminarz organizowania zjazdów hufców i chorągwi.

§ 43

1. Kadencja władz ZHP trwa cztery lata. Kadencja władz wybranych na zjeździe sprawozdawczym hufca lub zjeździe nadzwyczajnym kończy się w dniu najbliższego zjazdu zwykłego.

2) rezygnacji z mandatu,
3) odwołania ze składu władz lub odwołania danej władzy.

4) prawomocnego orzeczenia sądu harcerskiego, 5) skazania prawomocnym wyrokiem za przestępstwo popełnione z winy umyślnej, 6) zmiany sytuacji życiowej doprowadzającej do ko-

§ 44

1. Władze ZHP mogą odwoływać członków ze swojego składu. W przypadku odwołania lub wygaśnięcia mandatu władze niezwłocznie uzupełniają swój stan osobowy przez wybór nowych członków. Liczba osób nowo wybranych w skład danej władzy w trakcie kadencji nie może być większa niż połowa liczebności tej władzy określona przez odpowiedni zjazd.

2) W wypadku konieczności dokonania w trakcie kadencji władz naczelnych wyborów uzupełniających – powodujących, że liczba osób wybranych w skład danej władzy w trakcie kadencji będzie większa niż połowa liczebności danej władzy określona przez Zjazd ZHP – dokonuje ich Rada Naczelna ZHP.

3) W wypadku konieczności dokonania w trakcie kadencji władz chorągwi wyborów uzupełniających – powodujących, że liczba osób wybranych w skład danej władzy w trakcie kadencji będzie większa niż połowa liczebności danej władzy określona przez zjazd chorągwi – dokonuje ich rada chorągwi.

4) Odwołanie członka ze składu władz może nastąpić uchwałą z powodu niewypełnienia przez niego przy-
jętych obowiązków, prowadzenia działalności niezgodnej z prawem, Statutem ZHP i uchwaleniami władz Związku.

5) Komenda hufca nie może odwołać komendanta hufca. Komenda chorągwi nie może odwołać komendanta chorągwi. Główna Kwatera nie może odwołać Naczelnika ZHP. Rada Naczelna nie może odwołać Przewodniczącego ZHP.

§ 45

1. Władze ZHP sprawują nadzór nad działalnością odpowiednich władz niższego stopnia.

2) W razie prowadzenia działalności niezgodnej z prawem, Statutem ZHP, uchwaleniami lub decyzjami władz ZHP Główna Kwatera ZHP może zawiesić komendę chorągwi, a komenda chorągwi może zawiesić komendę hufca. Okres zawieszenia nie może przekroczyć 6 miesięcy.

3) W okresie zawieszenia funkcje dotychczasowej władzy pełni organ tymczasowy, powołany przez Prezesa ZHP.

4) Z przepisów ust. 3 stosuje się odpowiednio w wypadku wygaśnięcia mandatu komendanta hufca lub komendanta chorągwi w trakcie kadencji.

§ 46

1. Uchwały władz są podejmowane, jeżeli Statut ZHP nie stanowi inaczej, zwykłą większością głosów, w obecności co najmniej połowy uprawnionych do głosowania. Przy obliczaniu zwykłej większości głosów uwzględnia się tylko głosy oddane za i przeciw uchwałom.

§ 47

1. Uchwały i decyzje władz ZHP oraz decyzje osób kierujących podstawowymi jednostkami organizacyjnymi ZHP, niezgodne z prawem, Statutem ZHP, uchwaleniami lub decyzjami władz wyższego stopnia są nieważne.

2) Nieważność decyzji osób kierujących podstawowymi jednostkami organizacyjnymi ZHP stwierdzają właściwe komendy.
3) Nieważność uchwał i decyzji władz chorągwi stwierdzają właściwe władze naczelne.
4) Nieważność uchwał i decyzji władz hufca stwierdzają właściwe władze naczelne.
5) Od uchwał lub decyzji stwierdzających nieważność innej uchwały lub decyzji przysługuje odwołanie do Centralnej Komisji Rewizyjnej ZHP. Rozstrzygnięcie Centralnej Komisji Rewizyjnej ZHP jest ostateczne.

6) Nieważność uchwał zjazdów hufców stwierdza rada chorągwi, zjazdów chorągwi – Rada Naczelna ZHP.
7) Nieważność uchwał i decyzji Przewodniczącego ZHP, Naczelnika ZHP, Głównego Kwatera ZHP i Rady Naczelnej ZHP stwierdza Centralna Komisja Rewizyjna ZHP. Rozstrzygnięcie Centralnej Komisji Rewizyjnej ZHP jest ostateczne.

1) Najwyższą władzą hufca jest zjazd hufca.
2) Zjazd hufca obraduje jako zjazd zwykły, zjazd sprawozdawczy lub zjazd nadzwyczajny.
3) Zjazd zwykły hufca:
1) decyduje o najważniejszych sprawach hufca,

2) przyjmuje program rozwoju hufca,
3) rozpatruje i zatwierdza sprawozdania wszystkich władz hufca za okres od ostatniego zjazdu zwykłego,
4) na wniosek komisji rewizyjnej hufca podejmuje uchwałę w sprawie absolutorium dla poszczególnych członków komendy hufca za okres od ostatniego zjazdu zwykłego hufca,
5) ocenia realizację uchwał zjazdu hufca.

3) W przypadku nieudzielenia przez zjazd sprawozdawcy hufca absolutorium członkowi komendy hufca, zjazd może podjąć decyzję o wygaśnięciu jego mandatu i dokonać wyboru uzupełniającego. W przypadku nieudzielenia przez zjazd sprawozdawcy hufca absolutorium komendantowi hufca i podjęciu decyzji o wygaśnięciu jego mandatu zjazd sprawozdawczy hufca dokonuje wyboru komendanta i na jego wniosek komendy hufca.

5) Zjazd sprawozdawczy hufca jest zwoływany przez komendę hufca.

1) Zjazd nadzwyczajny hufca zwoływany jest przez:
1) komendę hufca,
2) komendanta hufca,
3) komisję rewizyjną hufca,
4) komendę chorągwi,
z własnej inicjatywy lub na żądanie 1/3 członków zwyczajnych pełniących w hufcu funkcje instruktorskie.

ROZDZIAŁ 7 Władze hufca

§ 48

1) Zjazd nadzwyczajny hufca obraduje wyjątkowo nad sprawami, dla których został zwołany.

2) Zjazd nadzwyczajny hufca obraduje wyjątkowo nad sprawami, dla których został zwołany.

3) Zjazd nadzwyczajny hufca obraduje wyjątkowo nad sprawami, dla których został zwołany.

4) Zjazd nadzwyczajny hufca obraduje wyjątkowo nad sprawami, dla których został zwołany.

5) Zjazd nadzwyczajny hufca obraduje wyjątkowo nad sprawami, dla których został zwołany.

6) Zjazd nadzwyczajny hufca obraduje wyjątkowo nad sprawami, dla których został zwołany.

7) Zjazd nadzwyczajny hufca obraduje wyjątkowo nad sprawami, dla których został zwołany.

8) Zjazd nadzwyczajny hufca obraduje wyjątkowo nad sprawami, dla których został zwołany.

9) Zjazd nadzwyczajny hufca obraduje wyjątkowo nad sprawami, dla których został zwołany.

§ 49

1) Zjazd nadzwyczajny hufca obraduje wyjątkowo nad sprawami, dla których został zwołany.

2) Zjazd nadzwyczajny hufca obraduje wyjątkowo nad sprawami, dla których został zwołany.

3) Zjazd nadzwyczajny hufca obraduje wyjątkowo nad sprawami, dla których został zwołany.

4) Zjazd nadzwyczajny hufca obraduje wyjątkowo nad sprawami, dla których został zwołany.

5) Zjazd nadzwyczajny hufca obraduje wyjątkowo nad sprawami, dla których został zwołany.

6) Zjazd nadzwyczajny hufca obraduje wyjątkowo nad sprawami, dla których został zwołany.

7) Zjazd nadzwyczajny hufca obraduje wyjątkowo nad sprawami, dla których został zwołany.

8) Zjazd nadzwyczajny hufca obraduje wyjątkowo nad sprawami, dla których został zwołany.

§ 50

1) Zjazd nadzwyczajny hufca obraduje wyjątkowo nad sprawami, dla których został zwołany.

2) Zjazd nadzwyczajny hufca obraduje wyjątkowo nad sprawami, dla których został zwołany.